

Aardappelboeren zien kiloprijzen in één jaar decimeren

De Nederlandse aardappelmarkt staat onder zware druk. De kiloprijs van aardappelen is in een half jaar tijd ingestort, een forse klap voor boeren. Een zak aardappelen leverde vorig jaar nog tien keer zoveel op als nu. Oorzaak: overproductie en concurrentie uit Azië. Zo'n 80% van de Nederlandse aardappelen gaat naar de frietindustrie en wereldwijd bouwen landen eigen frietfabrieken en kiezen voor lokale, goedkopere productie.

 PAGINA 9

Pootaardappelen wachtend in een Nederlandse opslag. De opkomst van China als aardappelproducent vormt een directe bedreiging voor Nederlandse aardappelboeren. FOTO: SIJMEN HENDRIKS/ANP

LANDBOUW

Ingestorte prijs aardappelen is flinke klap voor boeren

➔ De Nederlandse prijs van aardappelen is gekelderd

➔ Oorzaken: overproductie en concurrentie, vooral uit Azië

➔ Met name de frietexport lijdt onder lokale productie elders

Jort Siemes
Amsterdam

De Nederlandse aardappelmarkt staat onder zware druk. De kiloprijs van aardappelen voor de vrije markt is in een halfjaar tijd ingestort, een forse klap voor boeren. Een zak aardappelen leverde vorig jaar nog tien keer zoveel op als nu. Die prijsval knaagt aan de toch al dunne marges van de boeren. Overproductie en toenemende concurrentie uit Azië zetten de sector onder spanning, blijkt uit gesprekken met betrokkenen.

De prijsval volgt op twee uitzonderlijk goede jaren met recordopbrengsten, aangejaagd door een sterke vraag naar friet-aardappelen. Nederlandse boeren breidden in die periode hun areaal flink uit, aangemoedigd door gunstige marktomstandigheden. Maar nu de nieuwe oogst eraan komt, liggen de oude voorraden nog altijd in de schuren.

‘Omdat de aardappelen al sinds de oogst

in 2024 in de opslag liggen, staat de kwaliteit onder druk, dus boeren willen er snel vanaf. Dat zet de prijzen verder onder druk’, zegt Janine Luten, nog maar net begonnen als directeur van de Nederlandse Aardappel Organisatie. ‘Ik verwacht dat het nog iets verder zakt, maar je weet het nooit zeker. De aardappelhandel is altijd grillig.’

Zo’n 80% van de Nederlandse aardappelen gaat naar de frietindustrie. ‘Zij bepalen feitelijk vraag en aanbod’, zegt Luten. De Nederlandse export heeft het in dit segment moeilijker. Wereldwijd bouwen landen eigen frietfabrieken en kiezen voor lokale productie, die vaak goedkoper is.

De opkomst van China als aardappelproducent vormt een directe bedreiging. ‘We zien een bredere trend: de mondialisering van grondstoffenmarkten loopt terug’, zegt Harold de Boer, managing director van vermogensbeheerder Transtrend. ‘Landen richten zich steeds meer op hun eigen markt. China bouwt zelfs actief aan eigen grondstofbeurzen.’

De vrije handel in aardappelen uit de oogst van 2024 is grotendeels opgedroogd. Dat vertaalt zich in de prijsnoteringen: waar een 100-kilozak precies een jaar geleden nog €60 opleverde, is dat nu gezakt naar slechts €5,87, blijkt uit cijfers van de aardappelindex. Nederland telt dit jaar ruim 83.100 hectare aan aardappelareaal, het hoogste niveau in 25 jaar. De afgelopen jaren waren uitzonderlijk, maar de piek voor piepers lijkt bereikt.

In het euforische sentiment van de afgelopen jaren breidden veel boeren hun teelt uit, soms zonder afzetcontract. Voor een deel van die aardappelen zonder contract lijkt op het einde van het oogstjaar 2024 nauwelijks een markt te zijn. Boeren kunnen namelijk kiezen tussen een vast contract of een variabele marktprijs.

Ongeveer 80 procent van de Nederlandse consumptieaardappeltelers werkt onder contract, schat Luten.

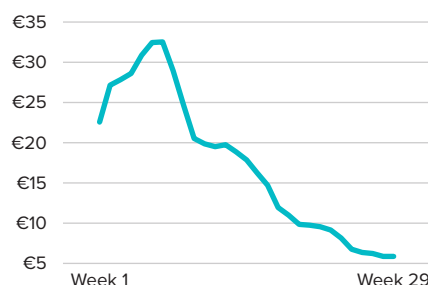
Voor de vrijemarkttelers is voorraadbeheer cruciaal. ‘Een slimme aardappelboer verdient zijn geld door pas later in het seizoen te verkopen’, legt De Boer uit. Maar die strategie pakt dit jaar verkeerd uit: de prijzen zijn laag en de kwaliteit van opgeslagen aardappelen loopt terug.

‘Boeren zijn ook speculanten’, zegt Luten. ‘De afgelopen twee jaar pakte dat goed uit, maar nu maken sommigen verlies.’ Het is en blijft een vrije markt van vraag en aanbod.

Toch blijft er vertrouwen in de lange termijn. De wereldwijde vraag naar aardappels stijgt nog altijd, al maken grillige weersomstandigheden en geopolitieke spanningen de markt onvoorspelbaar. Luten van de Nederlandse Aardappel Organisatie wijst op de sterke kennispositie van Nederland: ‘We worden op dit gebied de Silicon Valley van Europa genoemd, vanwege onze expertise in het veredelen van aardappelrassen. Die kennis is niet zomaar te kopiëren.’

Prijs aardappelen zakt ver weg

Aardappelprijzen, in 100 kilo

© FD Bron: DCA MI

‘Boeren zijn ook speculanten. De afgelopen twee jaar pakte dat goed uit, maar nu niet’